

bölüm 5

Dr. Süleyman ÇAYLI

Medicalpark Gebze Hastanesi, Nöroşirürji Kliniği

MOTOSİKLET TUTKUSU VEYA LİMONCU'NUN MUTLULUĞU

*Sevgili dostum Kadir Kotil'e atfen**

'Güzel günler göreceğiz çocuklar
Güneşli günler
Göreceğiz

Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar
Işıklı maviliklere
Süreceğiz

Açtık mıydı hele bir

Son vitesi

Adedi devir

Motorun sesi

Uy çocuklar kim bilir

Ne harikülâdedir

300 kilometre giderken öpüşmesi'

Nazım Hikmet

Bu şiir tekne için yazılmış olsa da, motosiklette de motorun sesi, yolun sesi harikülade güzeldir. Ve inanın motor üzerinde bedeninizi olanca hızıyla yalayan rüzgar ile yolculuk yaparken, varlık temelimiz doğa ile öpüşmesi harikülade bir duygudur.

Hepimizin yaşamının belli dönemlerinde gerek tavırları gerekse söyledikleri sözler ile iz bırakan insanlar vardır. Benim için bu insanlardan birisi lise dönemimin felsefe dersimize giren öğretmen idi. Felsefe öğretmenimi sever ve saygı duyardım. Derslerinde farklı konuları tartışır ve her derse biraz daha iyi tartışabilmek için okuyarak gelirdik. Arada derste anlatırdı, 'kusura bakmayın çocuklar, bunları size mevcut müfredat gereği anlatmam gerekir, ama bu anlattıklarımın felsefenin ne olduğunu değil, ne olmadığını anlarsınız' derdi. Bir gün derste bir tartışma sırasında 'limoncu'nun mutluluğunu bilir misiniz?' diye sordu. Tüm sınıftan hayır yanıtını alınca anlatmaya başladı.

Limoncu'nun mutluluğu; bir kentte pazar yerlerinde kendi tezgahını açarak limon satan bir adam varmış. Bu limoncu pazaryerine gelmeden önce sabah erkenden meyve sebze haline gider, en güzel limonları seçer, sonra limonlarını satmak için pazaryerinde tezgâhını açarmış. Limonlarını büyük bir mutlulukla satarmış, zira her seferinde büyük bir özenle her bir limonunu tek tek seçtiği için pazaryerindeki en güzel limonların kendi tezgâhında olduğundan eminmiş. Bazı müşteriler limoncunun limonlarının güzelliğini görünce limonlara hiç dokunmadan alırken, bazı müşteriler limonlarını tek tek yoklayıp, sıkıp seçmek istermiş. Limoncu bu tip müşterilerine için-

*Sevgili Kadir Kotil motosiklet tutkunu idi. Aramızda olsa bu yazıyı yazmak ona düşerdi.

den çok ama kızarmış. *'Ben onlar için sabah erkenden hale gidip en iyi limonları tek tek seçerek alıyorum, limondan benim kadar anlamayan bu adamlar benim limonlarımı tek tek sıkarak, yoklayarak, sözde en iyisini seçmeye çalışıyorlar'* diye düşünürmüş. Limonlarının tek tek sıkılıp yıpratılmasına öfkelenirmiş. Bir gün yine bir müşteri gelmiş ve limonlarını mıncıklamaya başlamış. Limoncu'nun bu sefer çok sinirlenmiş ve tezgâhındaki tüm limonlarını toplamış ve bağırmağa başlamış, *'Satmıyorum işte satmıyorum, bu güzel limonlarımı hiçbirinize satmıyorum'*. Limoncu bu sözleri yüksek sesle haykırdıktan sonra, limonlarını artık kimsenin mıncıklamasına izin vermeme kararının mutluluğu ile pazaryerinden *en güzel limonları ile ayrılmış*.

Bana motosiklet tutkusu nedir diye sorarsanız, kısaca motosiklet 'limoncunun mutluluğudur' derim. Mesleğinizden, ailenizden, tüm sevdikleriniz ve sevenlerinizden, arkadaşlarınızdan bağımsız ve onlara rağmen yaptığınız bir eylemdir motosiklet sürmek. Yaşamınızda belki yalnız kendiniz için yaptığınız tek şeydir.

Hepimiz mesleğimiz için çok zorlu süreçlerden geçtik. Zorlu tıp fakültesi süreci ve sonrasında, bence dünyanın en zor işlerinden biri olan nöroşirürji asistanlığı süreci. Günler boyu uykusuzluk, evde seni bekleyen eş, varsa arada bir yüzünü gören çocuk ve çok nadir de olsa katıldığın bazı arkadaş ortamlarında 'günaşırı nöbet' dediğinde ne demek istediğini anlamayan, defalarca böyle bir şey diye anlattığın ama onların anlamakta güçlük çektikleri şey.

Fakat bir bakmışsın tüm yaşamın yaptığın iş olmuş. Öyle bir iş ki yaptığın iş, o niteliklere ulaşmak için yaşamı birçok yönden ıskalamışsın, farklı isteklerini ötelemişsin. Kısaca çok çalışmış, istediğin hedefe ulaşmış, kendince çok iyi bir 'limoncu' olmuşsun.

Ama sonra; hastalar, komplikasyonlar, ülkenin sağlık politikaları, SGK, performans sistemi, akademik yaşam, bir türlü anlamlandıramadığın akademik rekabet, hiyerarşi, hastane patronları, sağlık hizmetleri pazarı, nereden geldiği belli olan veya olmayan can sıkıcı olaylar... Yani kısaca çoğu şeyin yapılmış olmak için yani 'miş gibi' yapıldığı bir ülkenin insanları olarak, maruz kaldığımız tavırlar.

Motosiklet yaşamda sadece kendiniz için yaptığınız bir şeydir. Dünyada her şeyden uzak, mesleğinden, diğer sevdiğin her şeyden uzak. Bütün sıkıntılardan

uzaklaşmaktır, rutin yaşamına mola vermek, bacadan kaçıp gitmektir. Sadece sen, motosikletin ve yol, işte bahtiyarlık. Tıpkı Nazım ustanın 'Bugün Pazar' şiirinde yazdığı gibi;

'Bu anda ne düşmek dalgalara, Bu anda ne kavga, ne hürriyet, ne karım. Toprak, güneş ve ben... Bahtiyarım...'

Motosiklet tutkusunda asıl nokta iki teker – dört teker arasında çelişkidir. İki tekere sevdalananlar der ki; *'dört teker bedeni, iki teker ruhu taşır'*. Bence de doğru bir saptamadır bu. Ben ortaokul, lise yıllarımdan beri iki tekeri severdim. Sırasıyla yaşamıma herkes gibi önce bisiklet girdi. Tabii ki bisiklet yaşamımdan hiç çıkmadı. Sonra mobylette motosiklet, sonra scooter ve en sonunda motosiklet.

Dört tekeri, hele otomatik vites ise, sağ ayağın ve her iki elin ile kullanırsın. Motosiklette sol ayağın ve sol elin önemlidir. Ayak vites, el debriyajtır. Sağ ayak arka fren, sağ el ise gaz ve ön frendir. Motosiklet kullananlar ön frenin önemini bilir. Motorun gidonu (direksiyon) düşük hızlarda (10-20 km/saat) arabanın direksiyonu gibi çalışır, yani dönmek istediğiniz yöne çevirince tıpkı araba gibi motosiklette o yöne döner. Ama biraz hızlanınca gidonu gittiğiniz yöne çeviremezsiniz, zaten dönmez. Gidonu gittiğiniz yöne doğru ittirirsiniz, yani sola dönecekseniz sol eliniz ile gidonu hafifçe itersiniz ve motosikletiniz tıpkı kuşlar ya da uçaklar gibi yatarak döner. Motosiklet ile beraber gövdenizde yatar, bu çok güzel bir duygudur. O yüzden motosiklet kullananlar virajlı yolları sever. Viraj hem tehlike hem de motosiklet kullanmaktan en fazla haz aldığınız andır. Yapacağınız küçük bir hata düşmenize yol açabilir, tehlikelidir. Bir o kadar zevklidir. Çünkü motosikleti sadece elleriniz ve ayaklarınız ile değil tüm gövdeniz ile kullanırsınız. Bacaklarınızın arasına sıkışmış iki tekerlekli güçlü bir motordur o. Motosikletinizin gitmesini istediği yöne bilinciniz ile karar verirsiniz ama gözleriniz ile o yöne yönlendirirsiniz. Gitmesini istediğiniz yöne doğru bakmanız yeterli olur, gözler eller ve ayaklar ile senkronize çalışır, el ve ayak hızı ayarlar, yine el gidonu gitmek istediğiniz yöne iterek motorun o yöne doğru gövdeniz ile beraber yatarak dönmesini sağlar. Bu an çok güzel bir andır. O an güçlü motosikletinin aslında senin vücudunun bir parçası olduğu hissedersin.

Motosiklet kullanımını tehlikeli gören tüm aile fertleri, yakın çevren karşıdır. Tehlikelidir doğru, ama asıl tehlikeyi yaratan iki tekere saygı duymayan dört teker kullanıcılarıdır. O yüzden motosiklet kullanıcıları,

dört teker kullananlardan daha dikkatlidir. Yolun her aşamasında karşıdan gelen veya yanında geçen aracın yapabileceği her türlü hatayı kendi güvenliği için hesaplamak zorundadır. Yani iki teker kullanıcıları, dört teker kullanıcılarından daha bilinçli olmak zorundadırlar ve daha bilinçlidirler.

Motosiklet kullanıcıları için motosiklet asla bir ulaşım aracı değildir. İşten eve, evden işe giderken binebilirsiniz kuşkusuz. Ama motosiklet kullanmak bu değildir. Motosiklete yol yapmak için binersiniz. Ona binmek, onunla yol yapmak özgürleştiğiniz andır. Hedefinizde ulaşmak istediğiniz nokta olsa da yaptığınız yol planında o hedefe ulaşmak için zaten ara noktanız vardır. Disiplin çok önemlidir yol haritanızda kesinlikle ama en önemli şey güvenliğinizdir. Programınızda mutlaka opsiyonlara yer vardır bu yüzden.

Motosiklet kullanmak doğa ile içinde olmaktır. Yolda rüzgarı hissetmek çok güzeldir. Yolun vibrasyonu, asfaltın alttan alttan sıcaklığına rağmen hoşunuza gider. Mola yerinde kastınızı çıkardığınız zaman kokladığınız doğal hava, kafes içerisinde değil, açık havada yolculuk yapmış olmanın verdiği mutluluğu katlayarak artırır.

Motosiklet kullanmak dayanışmadır, organizasyondur. Uzun yola grup ile çıkarsın, katı kurallar olmamakla beraber mutlaka grup lideri vardır. Senden çok yol yapmıştır, tecrübelidir. Hızını yol durumuna o ayarlar, herkes o hıza uyar. En az yol yapanı kollarsın, arada yol güvenliğini sağlarsın. Motosiklet grubunda olan

insanların günlük yaşamında var olup olmaması önemli değildir. Amaç grup olarak yol yapmak ve bir yerleri gezmek ise insanları bir araya getiren tek neden bu amaçtır. Akşam kurulan kamp çadırlarının arasında yakılan ateşin etrafında mesleklerin, dünya görüşlerinin, yaşama bakış açılarının önemi yoktur. En önemli konu yapılan yolun değerlendirilmesi, sonraki günün planıdır başlangıçta. Sonrası eğlenmektir, sohbetir. Her kişi rutin yaşamını geride bırakmıştır. Yol arkadaşının dünya görüşünün, mesleğinin önemi yoktur. Önemli olan yoldaki dayanışmanızdır. Yol maceraları en önemli konulardan birisidir.

Motosiklet tercihtir; enduro, chopper, racing, naked, cross.. Her birinin amacı, felsefesi farklıdır. Ama iki tekerin genel felsefesi her tip motosikletçi için aynıdır. Dört tekerli araçlardan dolayı benzer yol tehlikelerini yaşadıkları için motosiklet kullanıcıları arasında dayanışma çok fazladır. Yolda bir motosiklet arızası olursa dört teker her zaman durmaz ama oradan geçen ilk iki teker durur. Yaklaşık 1 ay önce dört tekerim ile işime giderken, kavşakta motosikletli kuryenin kazasını gördüm, hemen durdum. Peşim sıra iki motosikletçi durdu, 'kardeşim geçmiş olsun' diyerek, dört tekerler yol boyunca akıp giderken.

Kısaca iki teker bedenini, ruhunu dört tekere teslim etmemektir. İki teker olan motosiklet, beden ve ruhun denge ve uyum içerisinde en temel varlık değerimiz doğa ile buluşmasıdır.